

ÎNCHEIERE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe, reprezentați de avocatul Bobu Petru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe împotriva lui Cazacu Dumitru, intervenienți accesorii Slivca Vera și notarul public Gladîș Oleg cu privire la anularea certificatelor de moștenitor legal, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și recunoașterea dreptului de proprietate succesorală,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 23 iunie 2015, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 12 ianuarie 2015, Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cazacu Dumitru, intervenienți accesorii Slivca Vera și notarul public Gladîș Oleg cu privire la anularea certificatelor de moștenitor legal, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și recunoașterea dreptului de proprietate succesorală.

În motivarea acțiunii au indicat că Goloborodico Maria, decedată la 30 martie 2014, avea două surori, Slivca Vera și Cazacu Olga, care erau unicii moștenitori ai averii defunctei.

Menționează că Cazacu Olga, decedată la 09 iulie 1980, avea trei feciori, Cazacu Dumitru, Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe, care sunt nepoții defunctei Goloborodico Maria.

Indică că nu au participat la funeraliile mătușii sale, deoarece despre decesul ei și faptul intrării în moștenire a lui Cazacu Dumitru, au aflat doar la 17 noiembrie 2014, din cauza că Cazacu Dumitru a ascuns actele pe averea mătușii și a tăinuit de la notar cercul de moștenitori legali.

Afirmă că Cazacu Vitalie este invalid de gr. I și în această perioadă se afla la tratament în spital, din care cauză, consideră că omiterea termenului de acceptare a

succesiunii este motivată.

Susțin că Cazacu Dumitru, prin înșelăciune, ascunzînd faptul existenței mai multor succesori, fără a fi determinată rezerva succesorală, ca unicul nepot (moștenitor) a intrat în moștenirea întregii averi succesorale ce cuprinde: 1/2 cotă-parte din lotul de pământ cu nr. cadastral 3118114.195 situat în r-l Criuleni, s. Boșcana, ÎP „Grad-Constructorul” (Certificat de moștenitor legal nr. 9311 din 21 octombrie 2014) și 1/4 (1/2 din 1/2) din apartamentul nr. 82 situat în mun. Chișinău, str. O. Ghibu 4 (Certificat de moștenitor legal nr. 9309 din 21 octombrie 2014), fiind eliberat Certificat cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din moștenire cu nr. 9307 din 21 octombrie 2014, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial filiala ÎS „Cadastru” la data de 21 octombrie 2014 sub nr. cadastral 0100509.142.01.082.

La fel, au indicat că deoarece lui Cazacu Dumitru, Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe conform legislației le revine fiecareia a câte 1/6 cotă-parte din lotul de pământ cu nr. cadastral 3118114.195 situat în r-l Criuleni, s. Boșcana, ÎP „Grad Constructorul” și câte 1/12 cotă-parte din apartamentul nr. 82 situat în mun. Chișinău, str. O. Ghibu, 4, certificatele de moștenitor legal menționate supra sunt ilegale și urmează a fi anulate.

La data de 07 aprilie 2015, Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe reprezentați de avocatul Bobu Petru, au depus o cerere de concretizare a pretențiilor, în motivarea căreia au invocat că la 15 august 1943, în s. Lozova, r-l Strășeni s-a născut Maria Stețchi, părinții căreia au fost Dumitru Stețchi și Eufimia Stețchi.

La 11 aprilie 1966, Maria Stețchi s-a căsătorit cu Grigore Goloborodico, numele după căsătorie fiind Goloborodico, care a decedat la 30 martie 2014.

Indică că Goloborodico Maria a avut o soră Olga Stețchi, născută la 27 martie 1945 în s. Lozova, r-l Strășeni, iar după căsătorie cu Timofei Cazacu, devenind Olga Cazacu, care la 09 iunie 1980 a decedat.

Relatează că copiii lui Timofei și Olga Cazacu - Gheorghe Cazacu și Vitalie Cazacu sunt nepoții Mariei Goloborodico, ceea ce-i îndreptățește să pretindă la averea succesorală, iar Vera Slivca și Dumitru Cazacu nu au prezentat notarului acte ce ar confirma legătura de rudenie cu Maria Goloborodico.

Solicită anularea ca ilegal a certificatului nr. 9309 eliberat la 21 octombrie 2014 de către notarul public Oleg Gladîș, potrivit căruia Slivca Vera și Cazacu Dumitru au devenit moștenitori legali a câte supra ½ cote-părți din apartamentul nr. 82 din str. Onisifor Ghibu 4, mun. Chișinău, anularea ca ilegal a certificatului nr. 9311 eliberat la 21 octombrie 2014 de către notarul public Oleg Gladîș, potrivit căruia Vera Slivca și Cazacu Dumitru au devenit moștenitori ai lotului pomicol cu suprafața de 0,0595 ha, situat în extravilanul s. Boșcana, r-l Criuleni, prelungirea cu 6 luni a termenului de acceptare a succesiunii de către Gheorghge Cazacu și Vitalie Cazacu a averii Mariei Goloborodico, ca omis din motivele indicate și recunoașterea dreptului de proprietate a lui Gheorghge Cazacu și Vitalie Cazacu asupra averii succesorale ce a aparținut Mariei Goloborodico, și anume a câte 1/4 din apartamentul nr. 82 din casa nr. 4, situată pe strada Onisifor Ghibu, mun. Chișinău și a câte 1/2 din lotul pomicol cu suprafața de 0,0595 ha, situat în extravilanul s. Boșcana, r-l Criuleni.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 23 iunie 2015, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe și menținută hotărîrea primei instanțe.

În motivarea deciziei, instanța de apel a invocat prevederile art. 1516, art. 1517, art. 1519, art. 1520 Cod civil și art. 58 lit. b) din Legea cu privire la notariat nr. 1453 din 08 noiembrie 2002, care reglementează acceptarea succesiunii, termenul de acceptare a succesiunii, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, care indică că succesiunea este acceptată de succesori indiferent de faptul dacă este testamentar sau succesori legal. Succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral. Dacă succesori au intrat în posesiunea unei părți din patrimoniu, se consideră că au acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla și din ce ar consta. Termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei. Dacă dreptul de a accepta succesiunea apare în cazul în care ceilalți moștenitori nu o acceptă, ea trebuie acceptată în partea rămasă din termenul stabilit pentru acceptare. Dacă această parte este mai mică de 3 luni, ea se prelungește până la 3 luni.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța de apel a reținut corecte concluziile primei instanțe că reclamantii nu au probat motivul depășirii termenului de acceptare a succesiunii și lipsește temeiul pentru repunerea în termen, ci dimpotrivă materialele cauzei și declarațiile martorilor, atestă faptul că reclamantii Cazacu Vitalii și Cazacu Gheorghe au cunoscu despre decesul Mariei Goloborodico, însă nu și-au expus voința de acceptare a moștenirii în termenul stabilit de lege.

La 24 februarie 2016, Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe, reprezentați de avocatul Bobu Petru, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și emisă cu aprecierea arbitrară a normelor legale.

Menționează că instanța de apel urma să se expună și în privința încălcărilor ce au precedat eliberarea de către notarul public Gladîș Oleg a certificatelor de moștenitor pe numele lui Cazacu Dumitru și Slivca Vera.

La fel, indică că prima instanță, cât și instanța de apel au ignorat starea de invaliditate a lui Cazacu Vitalie, fapt ce nu întotdeauna permite realizarea unui drept.

La 15 aprilie 2016, intimații Cazacu Dumitru și Slivca Vera, reprezentați de avocatul Kovali Vladimir au depus referință asupra recursului declarat de către Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe, reprezentați de avocatul Bobu Petru, invocând caracterul neîntemeiat al acestuia și legalitatea deciziei instanței de apel, considerând recursul declarat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 22 decembrie 2015 a fost expediată în adresa recurenților, la data de 22 decembrie 2015, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 12548 (f. d. 216), însă, probe care ar confirma și recepționarea acesteia de către recurenți la materialele cauzei lipsesc.

Din aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 24 februarie 2016, în termen.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe, reprezentați de avocatul Bobu Petru, este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe, reprezentați de avocatul Bobu Petru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție tine să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe cînd în recursul declarat de către Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe, reprezentați de avocatul Bobu Petru asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe, reprezentați de avocatul Bobu Petru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Cazacu Vitalie și Cazacu Gheorghe, reprezentați de avocatul Bobu Petru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță